

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

De castitate viduali. cap. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

in virtutibus mandatorum dei coniuncta fuerint, ad multo altiorē beatitudinis gradum te prouehent, quā si absq; his mandata tantum obseruasses. Felix igitur illa uirginitas, illa castitas, illa paupertas, illa senioribus exhibita obedientia, quæ cum earum virtutum comitatu quæ iussæ sunt, cælesti sponso poterit occurrere. Felix inquam illa uirgo quæ non sola pudicitæ laude contenta, sed etiam omnibus necessarijs monilibus ornata sponsi sui præstolabitur aduentum.

De castitate uiduali. Ca. III

Virginali munditiæ proxime accedit castitas uidualitatis continentiaq; eorum qui quamuis uirgines non sint, finem tamen carnali copulæ statuerunt suscepto religionis uoto, ut expeditius deo seruire cælestiumque contemplationi vacare queant. Horum propositum longe melius esse quam conjugatorū utriusque scripturæ testimonijs probatur. In Leuitico filia sacerdotis uida ad patrem reuersa uescitur de sanctificatis, quæ certe attingere gustareque nequibat, dum marito seruiret. In Exodo Moyses p̄ triduum ab uxorio opere abstinere eos iussit, qui ad montem accessuri, deumque loquentem audituri erant, Sed neque Dauidi vel cæteris qui cum illo erant, cum esurirent, licuit panes accipere sanctificatos, nisi cū se mundos a mulieribus ab heri & nudius tertius esse confessi sunt. In nouo autem instrumento Paulus apostolus conjugati atque soluti distantiam docere uolēs, Qui sine uxore est inquit, sollicitus est quæ domini sunt quomodo placeat deo: qui autem cum uxore est, sollicitus est quæ sunt mundi, quomodo placeat uxori, & diuisus est. Et mulier innupta, inquit, ac uirgo cogitat quæ domini sunt ut sit sancta corpore & spiritu, quæ autem nupta est cogitat quæ sunt mundi, quomodo placeat viro. Quantum igitur præferenda sit uidualitas matrimonio, continentia nuptiis, ipsa studiorum atque operum diuersitas inditio est. Quis enim fidelium negare audeat, longe melius esse, illa quæ dei sunt

Leuit. 22.

Exo. 10

i. Reg. 21

1. Cor. 7.

cogitare, quam illa quæ mundi & quomodo deo placeas quæ rere, quam quomodo placeas vxori? Nemo tamen credat damnari matrimonia dum his meliora proponuntur. Non enim peccant qui legitime coniunguntur. sed tamen illi qui ideo coniungi nolunt, vt liberius vtq; syncerius deo seruiant, beati esse dicuntur. Mulier, inquit, alligata est legi quâto tempore vir eius viuit: qd si dormierit vir eius liberata est a lege. cui vult nubat, tantum in domino. Beatior autem erit, si sic permanserit secundum meum consilium. Ac ne consulentem contemneres, cõtinuo subiunxit: Puto autem quod & ego spiritum dei habeam. Idem apostolus Tito discipulo præcipit, dicens: Viduas honora, quæ vere viduæ sunt. Has etiam qualiter se gerere debeant instruens ait: Quæ autem vere vidua est & desolata, speret in deum, & instet obsecrationibus & orationibus nocte ac die. Nam quæ in delicijs est viuens mortua est. Illas ergo quæ delicias mundi, vt Christum lucrifacerent spreuerunt, & reuereri: & si indiguerint, ecclesiæ alimentis mandat sustentari. Honor em̄ in scripturis non solum reuerentiam, sed etiam liberalitatem elemosynamque designat, vt in prouerbis: Honora dominum de tua substantia, & de primitijs omnium frugum tuarum da pauperibus. Cum autem Apostolus vere viduas in ecclesia reuerenter suscipiendas alendasq; præcepisset, si modo vnde alantur de suo non habuerint: prospicere etiam volens ne qua de his finisiri rumoris oboriatur suspitio, ne quis infirmis peccandi locus detur Vidua, inquit, eligatur non minus sexaginta annorum quæ fuerit vnus viri vxor, in operibus bonis testimonium habens, si filios educavit, si hospitio recepit, si sanctorum pedes lauit, si tribulatione patientibus ministravit, si omne opus bonum subsecuta est. Adolescentiores autem viduas deuita. Cum enim luxuriatæ fuerint, in Christo nubere volût, habentes damnationem, quia primam fidem irritam fecerunt. Non ergo ob hoc solum vitandæ sunt, quia earum consortium castitati periculum sit, verumetiam quia ipsæ iniuria

i. Tim. 5.

Pro. 3.

De charitate Liber V. 335.

ecclesiam afficere soleant, repetendo connubio, cum p-
fessæ fuerint castitatem, & quod deo vouerant nō exol-
uendo. Cumque ita sit: Volo, inquit, iuniores nubere,
filios procreare, matres familias esse, nullam occasio-
nem dare aduersario maledicti gratia. Iam enim quæ-
dam conuersæ sunt post satanam. Quare illas nubere
vult aperte declarat, ne videlicet castitatem vouendo
irritum faciant promissum, ne post satanam abeant, &
ad illicitos amplexus conuersæ diabolo nubant. Tolle
incontinentiam istam, & non dicit, Volo iuniores nu-
bere, sed quemadmodum superius dixit, beatiore erūt,
si sic permanserint secundum consilium meum. hoc est,
si in proposito perdurarint castitatis, & veræ vidui-
tatis officijs functæ fuerint. Quod ibi etiam & quidem
manifestius asseuerat, vbi ait: Dico autem non nuptis
& viduis, bonum est illis, si sic permanserint sicut & e-
go: quod si non se continent, nubant. Melius ē em̄ nu-
bere quam vri, id est, licitas inire nuptias, quam illicitis
ardere amplexibus. Patet ergo Apostoli eē senten-
tiam: Illis viduis quæ se continere nequeunt, magis ex-
pedire vt nubant, quam vt per incontinentiam pere-
ant. Illis vero quæ deo magis quam hominibus place-
re cupiunt, optimum esse nō nubere, sed in castitate per-
seuerare. Porro quod hic sceminis præcipitur, viros quæ-
que respicit, qui castitatem præferunt matrimonio, se-
xagesimum fructum tricesimo, & domini cultum vxo-
riæ seruituti, quibus a saluatore dicitur, Sint lumbi ve-
stri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris.
Et ab Apostolo, State succincti lumbos vestros in veri-
tate. Lumbi ad generādi rationem pertinent, quos præ-
cingere, quid aliud nisi castitati studere est? Hoc quidē
præcipuis, hoc electis dei Christique discipulis iniungit-
tur, non vulgaribus, non terrena temporaliaq; appetē-
tibus, sed ad cælestem gloriā aspirantibus & æternam.
Vnde Eliam prophetam & Iohannem baptistam zona
cinxerat pellicea, q̄ significabat in carne mortificatos,
nullique obscenæ cupidini subiectos, quam autem ma-

.1. Cor. 7.

Lucæ. 12.
Ephesi. 6.

Psal. 37.

Prou. 31.

Matt. 19.

Isaia. 56.

gni spiritus hi ambo fuerint, nemo fidelis ignorat. Ille etiam vir sanctus ista continentiae virtute proficere optabat, qui ingemiscens ait: Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus, & se superari sentiens auxiliū implorauit: Intēde, inquit, in adiutorium meum domine deus salutis meae, Illam vero multerem, vt optauerat ita profecisse credimus, de qua est scriptum: Accinxit fortitudine lumbos suos, & roborauit brachium suum. In brachio, iustitiae opera intelligimus, quae tunc sane robur & firmitatem sui concipiunt, cum lumbis zona castitatis constrictis contemnimus illecebras carnis, & coniugij iugo exepediti, in illorum concedimus libertatem eunuchorum, qui se propter caeleste regnum castrauerunt. Quae profecto virtus, quoniam vulgari vita eminentior est non imperatur, sed suadetur, dicente domino: Qui potest capere capiat. Vt autem ad capiendum quod poposuit enitatur, praemiorum magnitudine nos prouocat per Isaiam dicens: Ne dicat eunuchus, quoniam sum lignum aridum haec enim dicit dominus: eunuchis, Qui custodierint sabbata mea & elegerint quae volui, & tenuerint foedus meum, dabo eis in domo mea & in muro meo locum nominatum, & nomen melius filijs & filiabus, nomen sempiternum dabo eis, quod non deficiet, Laudent matrimonia coniugati & prolis foecunditate gloriantur, dum tamen eunuchi nostri melius filijs & filiabus nomen a domino sibi vendicent, patribusque & matribus apud omnium patrem plaris hebeantur. Restat vt doceamus quibus armis virtus castitatis ne offendatur, tuenda sit.

¶ De consortio diuersi
sexus vitando.
Caput III.

Castitatis professoribus non sui sexus hominum consortia sunt fugienda. Quis fuerint sancti vir & femina, nequaquam tamen sibi confidant, in aeta